मणीवेति वाशब्दइवार्थे हठेनैवमूढनिर्बंधेनैवपौरुषमस्तिनतुतद्वद्दृष्ट्येत्यर्थः नैवेतिपदविभागोवा ॥ १२ ॥ उपपद्येतयदिलोकदृष्टांतेनपौरुषास्तित्वंयुज्येततर्हिफलव्यभिचारात्तदपिदैवायत्तमेवोपपद्यतेन स्वातंत्र्येणेत्यर्थः ॥ १३ ॥ निर्वेदमितिपाठेछीबत्वमार्षं वैराग्यंगंतव्यंअनुवर्तितव्यं निराशःनिरस्ताशः अर्थश्चतत्साधनंचेतिसमाहारस्तस्मिन् ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ विधित्सानांधनाद्यर्थंप्रवृत्तीनां गत पूर्वःपूर्वंगतःप्राप्तोगतपूर्वः ॥ १७ ॥ हेकामुककामादिधर्मवत्हेमनः मानसेत्यपिपाठः निर्विद्यवैराग्यंप्राप्य शाम्यशमंगच्छ निकृतःवंचितः प्रवृत्तिनैष्फल्यात् ॥ १८ ॥ १९ ॥ मोक्ष्यसेत्यक्ष्यसे ॥ २० ॥

मणीवोष्ट्रस्यलंबेतेप्रियौवत्सतरौमम ॥ शुद्धंहिदैवमेवेदंहठेनैवास्तिपौरुषं ॥ १२ ॥ यदिवाप्युपपद्येतपौरुषंनामकर्हिचित् ॥ अन्विष्यमाणंतदपिदैवमेवावतिष्ठते ॥ १३ ॥ तस्मान्निर्वेदएवेहगंतव्यःसुखमिच्छता ॥ सुखंस्वपितिनिर्विण्णोनिराशश्चार्थसाधने ॥ १४ ॥ अहोसम्यक्शुकेनोक्तंसर्वतःपरिमुच्यता ॥ प्रतिष्ठतामहारण्यंजनकस्यनिवेशनात् ॥ १५ ॥ यःकामानाप्नुयात्सर्वान्यश्चैतान्केवलांस्त्यजेत् ॥ प्रापणात्सर्वकामानांपरित्यागोविशिष्यते ॥ १६ ॥ नांतंसर्वविधित्सानांगतपूर्वोस्तिकश्चन ॥ शरीरेजीवितेचैवतृष्णामंदस्यवर्धते ॥ १७ ॥ निवर्तस्वविधित्साभ्यःशाम्यनिर्विद्यकामुक ॥ असकृच्चासिनिकृतोनचनिर्विद्यसेततः ॥ १८ ॥ यदिनाहंविनाश्यस्तेयद्येवंरमसेमया ॥ मामांयोजयलोभेनवृथात्वंवित्तकामुक ॥ १९ ॥ संचितंसंचितंद्रव्यंनष्टंतवपुनःपुनः ॥ कदाचिन्मोक्ष्यसेमूढधनेहांधनकामुक ॥ २० ॥ अहोनुममबालिश्यंयोहंक्रीडनकस्तव ॥ किंनैवंजातुपुरुषःपरेषांप्रेष्यतामियात् ॥ २१ ॥ नपूर्वेनापरेजातुकामानामंतमाप्नुवन् ॥ त्यक्त्वासर्वसमारंभान्प्रतिबुद्धोस्मिजागृमि ॥ २२ ॥ नूनंतेहृदयंकामवज्रसारमयंदृढं ॥ यदनर्थशताविष्टंशतधानविदीर्यते ॥ २३ ॥ जानामिकामत्वांचैवयच्चकिंचित्प्रियंतव ॥ तवाहंप्रियमन्विच्छन्नात्मन्युपलभेसुखं ॥ २४ ॥ कामजानामितेमूलंसंकल्पात्किलजायसे ॥ नत्वांसंकल्पयिष्यामिसमूलोनभविष्यसि ॥ २५ ॥ ईहाधनस्यनसुखालब्ध्वाचिंताचभूयसी ॥ लब्धनाशेयथामृत्युर्लब्धंभवतिवानवा ॥ २६ ॥ परित्यागेनलभतेततोदुःखतरंनुकिं ॥ नचतुष्यतिलब्धेनभूयएवचमार्गति ॥ २७ ॥

क्रीडनकःक्रीडामृगः जातुकदाचित् प्रेष्यतांदास्यं कामाभावेकोपिकस्यचिदपिनप्रेष्यःस्यादित्यर्थः ॥ २१ ॥ अंतंनाप्नुवन् अतोहेतोस्त्यक्त्वा ॥ २२ ॥ २३ ॥ प्रियंजायादि ॥ २४ ॥ नभविष्यसि विनशिष्यसि ॥ २५ ॥ ईहालिप्सा चेष्टावा तदाधनस्यधनायेत्यर्थः लब्ध्वाचिंतानाशभयात् यथामृत्युस्तथादुःखकृत् श्रमेपिफलंसंदिग्धं ॥ २६ ॥ परित्यागेदेहस्यपरस्वत्वापादनेपिनलभते मार्गतिमृगयते परेभ्योयोनलभतइतिपाठे परेभ्यःसेव्यमानेभ्योपि ॥ २७ ॥

Digitized by Google